

Et drømmejob i Miljøstyrelsen

Pauli Jørgensen og Marie Voetmann er miljømedarbejdere i Miljøstyrelsen Fyn. Det er lidt af et drømmejob for dem begge. Dels fordi MST er en arbejdsplads med stor frihed, et højt fagligt niveau og gode muligheder for efteruddannelse. Dels fordi jobbet fordrer mange timer i felten. Udendøre er to dage sjældent ens, og det skaber variation i hverdagen, lyder det fra de to teknologer.

I MST Faaborg arbejder Marie Voetmann og Pauli Jørgensen sammen med 35 kollegaer med at overvåge, planlægge og indsamle data over de fysiske og kemiske forhold i luft, grundvand, sø, stoftransport og marine. Afdelingen i Faaborg er én blandt syv decentrale overvågningsafdelinger under Miljøministeriet.

- Marie og jeg arbejder begge under Det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur, NOVANA, indleder Pauli Jørgensen: - Den del af overvågningen, vi løser, omhandler grundvand, det marine miljø, stoftransport (udvaskning af næringsstoffer, red.), overvågning af søer og vandløb. Arbejdsmæssigt dækker vi Fyn fra spidsen af Langeland til Æbelø på Nordfyn.

Samlet er 10 medarbejdere - heraf yderligere tre jordbrugsteknologer - ansat til at udføre den praktiske del af overvågningen. Feltovervågninger af vandmiljøets og naturens tilstand samt opsamlede data fra MST bruges bl.a. til at vurdere, hvordan nationale miljøtiltag virker og til at kortlægge en eventuel udvikling i miljøfarlige stoffer. Herudover bruges data til at lave

nationale vandområde- og Natura 2000-planer og til at sikre, at politikerne kan træffe beslutning om fremtidige miljøtiltag på et oplyst grundlag, så dansk natur lever op til nationale og internationale målsætninger.

Et privilegeret arbejde

MST Faaborg deler lokaler med Naturstyrelsen på en matrikel, der både har unik udsigt over Sollerup enge og støder helt op til Sollerup Skov, hvor Rislebækken danner udspringet til Odense Å. En naturskønhed, der langt fra er den eneste bonus ved arbejdet i MST:

- For mig er det et privilegium at være ansat i Miljøstyrelsen, forklarer Marie Voetmann. - Vi arbejder inden for et fast program, men har en enorm frihed og en stor variation i hverdagen. Årstidsvariationen alene giver afveksling. Indsamling af bunddyr i hav og vandløb udføres fx i foråret, og planteundersøgelser udføres i vækstsæsonen over sommeren. Samtidig samarbejder vi meget på tværs, fx med eksperter og superbrugere fra andre afdelinger i landet. I vores hus sidder eksempelvis en specia-

list inden for plankton. Miljøstyrelsen er en arbejdsplads, hvor folk typisk bliver i mange år. Vi har haft både 25-års og 40-års jubilæer i huset.

Marie Voetmann har været ansat i MST siden 2015. Forinden har hun været tilknyttet UCL som censor og vejleder efter færdiggjort uddannelse. Pauli Jørgensen har en baggrund i bl. a. rådgiverbranchen (forureningssager samt miljø og natur), hvor han arbejdede i syv år, før han i 2016 fik job i Miljøstyrelsen.

- For os - og nok også for mange på studiet - er det at arbejde i Miljøstyrelsen et drømmejob. MST er ikke lønførende. Til gengæld har man en meget stor afveksling i sine arbejdsopgaver, og man får lov til at arbejde mange timer i felten, forklarer Pauli Jørgensen.

En indsats for bedre miljøforhold

En del af Marie Voetmanns arbejdsdage går med at indsamle data ud fra Dansk Vandløbsfaunaindeks. Det gør hun på feltopgaver i åer og vandløb, hvor hun fx indfanger vanddyr med net, som efterfølgende udsorteres og bestemmes under mikroskop.

Antal og arter kan give værdifuld viden om vandløbets tilstand:

- Plante og dyreliv fortæller os om vandtilstanden. Nogle af dyrene, fx af arten slørvinger, kan kun leve, hvor der er rigeligt ilt i vandet. En stigning i antallet af myggelarver og børsteorme kan fx være et udtryk for forringede iltforhold, hvilket kan skyldes udledning af næringsstoffer, forklarer Marie Voetmann: - Når vi laver en tilstandsvurdering, ser vi samtidig på de fysiske forhold, fx bundmaterialet og plantevæksten over og under vandet. Ser vandløbet fx gravet ud, slynger det? osv. Måler vi stoftransporten i form af mængde og koncentration, får vi samtidig et billede af den udvaskning, der sker fra år til år.

Fire ud af fem dage foregår udendøre - året rundt. Det skal man være gearret til: - Der er tidspunkter, hvor jeg står med fingrene i iskoldt vand i timevis, forklarer Marie Voetmann.

I forhold til fremtidens miljø og klimaforandringer arbejder MST med modeller, der skal forudsæ udviklingen. Eksempelvis er 54 fynske vandløb udpeget til overvågning af stoftransport. I vandløbene er der opsat loggere, der monitorerer vandstand og temperaturer og indsender data, der indgår i beregningerne af transporten af næringsstoffer fra vandløb til hav. Resultatet af målingerne skal ses over en årrække. Efter 20 år, hvor der er sket gradvise forbedringer i vandmiljøet, viser tallene de sidste fem år desværre en stagnering.

Fremtiden er digital

Som led i arbejdet i MST har både Marie Voetmann og Pauli Jørgensen erhvervet sig et sejlercifikat, ligesom de har trailekørekort og en uddannelse som dykkerassistenter. Staten er god til at uddanne sine medarbejdere, forklarer Pauli Jørgensen. Selv arbejder han primært med marineopgaver. Han har det opsøgende ansvar for både bilpark og både, står for de tekniske indspark til forbedringer og sejler flere gange om året på Nordsøtogter, hvor formålet er indsamling af vand- og bundfauna prøver. I farvandet rundt om Fyn undersøger han sammen med kollegaer udbredelsen af makroalger og ålegræs. Der indsamles desuden prøver i forskellige medier, som analyseres for bl. a. kemisk indhold og miljøfremmede stoffer.

En af de spændende ting ved at arbejde i overvågningen er bl. a., at man kan følge resultaterne af den dataindsamling, som udføres. De offentliggøres årligt i den landsdækkende NOVANA-rapport. Nogle resultater offentliggøres relativt hurtigt efter indsamling. Det gælder fx oversigten over iltsvind i de danske farvande, som opdateres på MST's hjemmeside hver anden uge henover sommer og efterår.

Fremtidens opgaver i Miljøstyrelsen kommer i stadig højere grad til at indebære digital overvågning og intelligent dataopsamling, forudser Pauli Jørgensen:

- Vi kommer til at indsamle mange flere data i fremtiden. Miljøstyrelsen har generelt et fagligt meget højt niveau og et stærkt fokus på digitalisering. Vi arbejder med avanceret udstyr og afprøver hele tiden ny teknik. At arbejde i Miljøstyrelsen kræver en høj grad af omstillingsparathed og villighed til at lære nyt.

FOTO: RIKKE HOLM

